

de Spørgsmaal, han fremdrog, have jo været forhandlede her, og det ærede Folkething har tidligere været enigt i at afgjøre de fleste af dem i den Skikkelse, hvori de foreligger i den høitagtede Kultusministers Forslag. Jeg blev noget overrasket ved at høre, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) begyndte sit Foredrag med, at man her stadig havde gjort den Fordring, at Tienden ikke maatte være det Grundlag, hvorpaa Præstelønningen skulde bygges, og at dette Thing fremdeles maatte fordrø, at Præsterne blev lønede som andre Embedsmænd; thi det er dog ikke længere end lidt over 4 Aar siden, at Folkethinget med 54 Stemmer mod 28 vedtog et Forslag, som netop gjorde Tienderne til Grundlag for Præstelønningen. Den Gang var Folkethinget enigt om, at den Postering paa Finansloven, som Regeringen foreslog, var en Tilnærmelse fra Regeringens Side. Thinget ønskede den Gang at vise sig saa imødekommende som muligt, for at en endelig Ordning af denne Sag kunde finde Sted; men det skete desværre ikke, væsentligt paa Grund af, at det allerede inden den Forhandling fandt Sted, hvorunder Tilnærmelsen skete, var bestemt, at Nøgdsagen skulde sendes hjem. Den blev da ogsaa hjemsendt, uden at Sagen kom til eneste Behandling i det andet Thing og derfra til det Jællensudvalg, som vilde have været nødvendigt for at ende den. Den Gang var man altsaa enig om at opgive den Fordring, at Præsterne skulde lønnes ganske som andre Statsembedsmænd. Naar jeg skulde udtale min Mening om dette Punkt, er det den, at jeg ikke har det Mindste imod, at Præsterne blive lønede som andre Statsembedsmænd, og jeg har selv i sin Tid, i 1862, været med til at underskrive en Udvalgsbetænkning, hvori dette foresloges af 10 Medlemmer; men jeg tilloed mig allerede i Tjor at udtale, at Kultusministeren erklærede, at han, efter kun at have læst den første Side af Udvalgets Betænkning, strax havde set, at han ikke kunde være med til et Forslag som det, der da var stillet. Heller ikke senere har der, saa vidt mig bekendt, været nogen Kultusminister, som har villet gaa ind derpaa; men derimod var der, som alt nævnet, for 4 Aar siden, et Dieblit, da en Tilnærmelse mellem Regeringen og Folkethinget syntes at skulle finde Sted. At nu Flertallet er gaaet tilbage fra, hvad det den Gang vilde med Hensyn til Præsternes Lønning, maa beklages, thi det er netop det, som nu gør det saa uhyre vanskeligt at fastholde Haabet om, at en Løsning af dette Forhold vil finde Sted i den nærmeste Fremtid. Efter min Mening maa man ikke spørge om, hvad der ubetinget er det Bedste, men man maa spørge om, hvad der er Haab om at kunne faae gennemført. Naar man sammenligner det Forslag, der er forelagt af den høitagtede Kultusminister, med den Tilstand, vi nu have, forekommer det mig, at der, hvis Lovforslaget bliver til Lov, derved gjøres saa væsentlige

Fremskridt, at jeg for mit Vedkommende, selv om det ikke ved fremtidige Forhandlinger skulde kunne lykkes at faae indført Forandringer deri, som vilde gjøre det endnu bedre, ikke tør paatage mig det Ansvar at stemme imod det, hvis det skulde kunne lykkes at faae en Lov ud deraf. — Med Hensyn til, hvad det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Berntsen) har sagt om Kirkens Eiendomsret og om dem paa den anden Side, som fastholde Paastanden om samme, skal jeg bemærke, at der, mig bekendt, ikke her i Salen for Diebliffet er Nogen, som har fremsat Paastand om, at Folkekirken har nogen som helst Eiendomsret. Der var for nogle Aar siden et Medlem, som var valgt i Middelfart (S. C. D. Müller), der paastod, at Kirken havde en Eiendomsret, og at Folkekirken efter Grundloven havde en Ret til at faae en Forsatning, men mig bekendt har intet andet Medlem paastaet Sligt. Det forekommer mig ogsaa, at et Lovforslag som dette, i Følge hvilket der ikke uden Bevillingsmyndighedens Bili-gelse kan ske nogen som helst Disposition over de paagældende Beløb, paa ingen Maade kan siges at fastholde Kirkens Eiendomsret. De to væsentligste Indvendinger, som have været fremsatte imod et Lovforslag, der i en ganske overordenlig Grad ligner dette, have angaaet Lønningernes Størrelse og den Maade, hvorpaa et eventuelt Overskud skulde kunne anvendes. Med Hensyn til det første Punkt, Lønningernes Størrelse, tror jeg, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og et andet æret Medlem, som ikke nu er til Stede, nemlig det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær), kunne nævnes som dem, der have udtalt sig tydeligt. Disse Medlemmer udtalte nemlig, da den af mig nævnte Overenskomst var nær ved at blive sluttet, at de ikke saa meget lagde Bøgt paa, hvorledes Dispositionsretten over Overskudet blev ordnet, som paa, at der virkelig blev et Overskud. Andre Medlemmer udtalte den Gang, at de i Grunden ikke ventede, at der vilde fremkomme noget stort Overskud, og dette har f. Ex. det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) udtalt. Han har sagt, at denne Strid om det forventede Overskud egentlig var en Strid om Keiserens Skjæg, fordi der efter hans Mening ikke vilde blive noget stort Overskud at strides om. Derimod var man enig om, at det vilde være urigtigt og uhenigtsmæssigt, om man, før man havde set, hvad Loven fordrede til sin Gjennemførelse, vilde bruge det Overskud, som formodentlig vilde fremkomme i de første Aar efter den nye Ordningens Indførelse, idet nemlig en Del af de største Kald sandsynligvis først vilde blive ledige. Derom vare de Medlemmer, som den Gang udtalte sig, for Størstedelen enige, og jeg kan i saa Henseende nævne den nuværende ærede Justitsminister, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og Flere, som den Gang udtalte